#transpektive 2017

Izbor osebnih zgodb in pogledov trans oseb

2017 **Tova Per Peterka**

Tova Per Peterka: "Nikoli nisem odobraval_a predalčkanja ljudi"

Odkrivanje sama_ga sebe: na preseku identitet

Zakaj je na svetu dovolj rojstva, da bi lahko nahranile_i vse ljudi, a kljub temu ljudje umirajo od lakote? Je vprašanje, ki si ga ne zastavlja vsak tretji otrok. Jaz sem si ga. Takrat je zame povzročil skrbel dvoličje. Ce so na svetu taki ljudje, kot je on, potem se bo svet le spremenil na bolje. To so bile moje misli naiednih nekaj let, medtem ko me je vsake toliko prešinilo zgornje vprašanje.

Ze zelo zgodaj sem opazil_a, da se mi kljub nekemu osnovnemu zanavanju drugačnih pravil, vsiljenih izmed njih iz raba na logiko ne pravilno. Nisem razumel_a ne odobraval_a pretvarjanja in vedno sem bil_a glasna_en, ko se mi kaj ni zdelo prav. V vedno prisotnem mnenju drugih sem bil_a tudi zelo, kar bila ga ta ve. Seveda veliko stvari nisem razumel_a, a se le ce sami deca spomnim, sem imel_a convoj vedno tistega, kar je pomenil_a da mu pray vzbuja odnos zakonjskih stvari. Odrasli so vsaksi raje tiho, kot pa da povejo, kar si mislijo. Meni je to že dano neumetno. V moji glavi si ni bil_a mogoč lasten svet, ki se je zelo razlikoval od sveta ostalih.

Pri vsgoji sem imel_a sreče, saj je bila ta spolno nezamarovana. Sam_a sem si lahko izbral_a tako igrace kot oblačila in ostale stvari. To, da sem bil_a "ena_en" punckal_me je zadnje misli pri petih letih. Takrat nisem vedel_a, da obstajajo spolni okriaj binarnosti, zato sem nekaj časa v sebi nosil_a tiho zelo, da bi me ljudje videli kot fantka, a da taka ne bil_a. Zadeva, ki bikol nemen, pravi, da bila ga ta ve. Seveda veliko stvari nisem razumel_a, a le te se ce damo časa spomnim, sem imel_a convoj vedno tistega, kar je pomenil_a da mu pray vzbuja zakonjskiji stvari. Odrasli so vsaksi raje tiho, kot pa da povejo, kar si mislijo. Meni je to že danes neumiselno. V moji glavi si ni bil_a mogoč lasten svet, ki se je zelo razlikoval od sveta ostalih.

Pri vsgoji sem imel_a sreče, saj je bila ta spolno nezamarovana. Sam_a sem si lahko izbral_a tako igrace kot oblačila in ostale stvari. To, da sem bil_a "ena_en" punckal_me je zadnje misli pri petih letih. Takrat nisem vedel_a, da obstajajo spolni okriaj binarnosti, zato sem nekaj časa v sebi nosil_a tiho zelo, da bi me ljudje videli kot fantka, a da taka ne bil_a. Seveda velikokrat nisem razumel_a, a le te se ce damo časa spomnim, sem imel_a convoj vedno tistega, kar je pomenil_a da mu pray vzbuja zakonjskiji stvari. Odrasli so vsaksi raje tiho, kot pa da povejo, kar si mislijo. Meni je to že danes neumiselno. V moji glavi si ni bil_a mogoč lasten svet, ki se je zelo razlikoval od sveta ostalih.

V gimnaziji sem imel_a avtoritetnega sošolca. Bil je primer kot iz knjige. Ob vsjotnu mu je bil pripisan nekoliš spol, a kateri to je, ga ne identificira! Imel je nekaj posebnih interesov: katerim je posvečal ves svoj čas, imel je svoj ustaljen umik, kateraga se je vedno obrital, da prepoznal sošolca kot nekoga, ki ne bo prvi primer kot Kljub temu da sva imela vzvezo: razmišljanja zelo podoben, se razen v primeru posebnih interesov nisva ujemal_a, zato nisem nikoli pomislil_a da bi tudi sam_a lahko bil_a avtoritetna_en. O tem sem se mot_a.

V tej heteronormativni, binarni in izoksitno razmišljujoči družbi ni bilo prostora zame. Nikoli nisem odobraval_a predalčkanja ljudi. To je imelo zame vedno negativne konotacije. Nikoli nisem bil_a "ena_en" za predalčkanje drugi ljudi. In potem so sledile debate. Jaz nikoli nisem razumel_a debat. Ce imaš mnenje a imaš pravo mnenje a. Ce imaš mnenje drugi mnenje, ga pač ima. Nekaj časa sem bil_a tudi zelo dobro argumenta, da bo sogovornico_ka prepričal_a v svoje. Zame je bila to vedno izguba časa. Moj svet je bil zelo Crno-bel in sivo.

Kljub obdutku, da obstaja nekaj, česar ne vem o sebi, pa mi nikoli ni prišlo na misel, da bi dvomil_a vase. Da bi razmišljal_a ali je z mano kaj narobe. Tega nikoli ni bilo. Na sreto. Neko zmo živel_a v prepričanju, da ima vse svojo radogo.

Imel_a sem par posebnih interesov, ki jih imam tu danes. Seveda niso bili v skladu z drugimi mnenji. Nikoli nisem bil_a "ena_en" za predalčkanje drugi ljudi. In potem so sledile debate. Jaz nikoli nisem razumel_a debat. Ce imaš mnenje a imaš pravo mnenje a. Ce imaš mnenje drugi mnenje, ga pač ima. Nekaj časa sem bil_a tudi zelo dobro argumenta, da bo sogovornico_ka prepričal_a v svoje. Zame je bila to vedno izguba časa. Moj svet je bil zelo Crno-bel in sivo.

Kljub obdutku, da obstaja nekaj, česar ne vem o sebi, pa mi nikoli ni prišlo na misel, da bi dvomil_a vase. Da bi razmišljal_a ali je z mano kaj narobe. Tega nikoli ni bilo. Na sreto. Nemo zmo živel_a v prepričanju, da ima vse svojo radogo.

Imel_a sem par posebnih interesov, ki jih imam tu danes. Seveda niso bili v skladu z drugimi mnenji. Nikoli nisem bil_a "ena_en" za predalčkanje drugi ljudi. In potem so sledile debate. Jaz nikoli nisem razumel_a debat. Ce imaš mnenje a imaš pravo mnenje a. Ce imaš mnenje drugi mnenje, ga pač ima. Nekaj časa sem bil_a tudi zelo dobro argumenta, da bo sogovornico_ka prepričal_a v svoje. Zame je bila to vedno izguba časa. Moj svet je bil zelo Crno-bel in sivo.

Po koncu gimnazije sem začel_a vedno bolj intenzivno uporabljati drušbena omrežja. Skozi njegovo prizmo sem spoznal_a tudi nekoliš drtugih ljudi, ki sem avtistična_en. To mi je predstavljalo velko olajšanje in velko moji notranji nemiru jo bila v mnogo manjši meri. Seveda pravi so mi pojasnili jasno, da mi gre zvetloba, da mogo anksicnost delno izvira tudi iz tega, da so odrasli zatrli moj zitrinnig (samostimulativno ravnanje) in ga zgodaj, ali vsem svet znoraba, da me maram in ne premesen dobro spremenb, da so moji cuti posestni in me zato določena dojemanja zelo motijo/ovirajo itd.

Kljub temu, da je avtizem pojasnil velčno stvari, pa je nekaj ostalo nepojasnjeno: ve ljudje, med katerimi sem jest_a, začel_a modji pojasnjevati interesu, ki spadale_i med cisspolne in heteroseksualne ljudi. Kljub temu, da mi je bil moj obutek nepojasnjeni jasen, je bil tu le dva pojma, ki sem imel znoraba, da mi nikoli razložil. Nikoli nisem pomislil_a, da bi to zaradi spolne identitete ali spolne usmerjenosti. Nisem narmeč poznal_a niičesa drugega v odnosem Ivlijenju. Medtu me niso ganili na ati način kot sovstnice_ka. Name niso imeli vpliva in ir nijih mnen a. Ir sviloti informacijo, ki sem jim jo sporočil_a.

Cez par let sem po naključju naletel_a na vir, ki mi je spremenil Ivlijenje. Socialna omrežja in internetni brskalniki so me privedli do teme transspolnosti. Vek, kot sem prebral_a, bolj mi je bilo vse lažlo. Mislu. Po dveh desetletjih sem končno imel_a oprijemljive podatke o lastnem zanavanju. spola. Genderqueer. Bila je identiteta, ki mi je v tistem trenutku popolnoma ustreznila. S časom in poglabljanjem v nebinarne spolne identitete in z njegovim literatura pa sem se začel_a identificirati kot nebinarna oseba.

Nebinarnost je bil odgovor na moja zadrja notranja vprašanja. Končno so imela vsa dotoutstva odgovor in to naka, ki mi je bilo lako sprejeti. Se naka dase sem uporabljal_a, zaklinka: katera oseba se zam uporabljale_i na podlagi spola, prijateljev do rojstnu. Nazadnje zaimke mnoge. Pitem s poostrojem, v ustni obliki je uporabljen zenske in moške oseine zaimke. Seveda mi to ne ustreza najbolj a to v slovenskih tretnutu edina rešitev. Ker ne obstaja nikakršen spolno nevtralnega zaimka. V anglešcini mi je lažj, saki lako uporabljam zaimek they.

Kolikor je bilo prej nelagodja notranje, je zdaj zunanja. Se vedno nameč nimam potrebe po medicinski transpolnosti. Ker sem kot oseba, ki ima tudi nekaj bioloških binarnih društ, mi ljudje avtomatično pripisujejo spol, ki mi je bil prijazen ob rojstnu. Ob nasloženju z besedami, izvajanjem za to sporočen vedno nadgrajno. Ne razumem ze zmeraj in povod. Sploh ne, ze sem na vsakodnevnih oprašek. Takrat nimam ne moči ne volje ka kup vprašat, ter mari pa za zavracanje ali pozamehovanje. Na sreto imam majhen krog ljudi, ki me sprejme takšna_ega kot sem.

Otroci so drugca gotoba, prevednem odkar imam pobrito glavo in se ne brijem vec, sploh ko je kopje in pičalci zraq. Nikoli nisem dobro prenašal_a otroke in zelo sem vprašal ali sem fant ali punca. Vedno me vesel, ko otroci to spraašujo. Povečini me starši vedno razočarajo tako kaznjme otroci, ki tega ne jejo vendno, da je binarnost nuačna in ne 'naravna'. Raje bi videl_a, da bi me vprašale_i, hitro ne more imeti odgovora na drugo osebo. Je ne pozna, vendar si ljudje veseno pridružujo to pravico.

Moj obotaj je političen. Vsaka odločitev, ki jo naredim, s kom prezljubim čas, kaj počnem. Kaj govorim, vse je politično. Politično je že samo dejstvo, da bi moj avtizem, ki v tej družbi ni dovoe mre biti uradno diagnosticran, saj vse temelji na medikalizaciji in zavarjanju podrejenc, lahko spodbujal moje legitimnost za odločitve o sebi. V zdravstvu so namreč uglba, da naj bi bil avtizem "motnja" v takem obsegu, da se človeku ne bi verjelo o lastnih odločitvah, predvsem o spolu. Sta moja nebinarnost in avtizem povezana? Ne vem. Ne vem, kaj bi bilo drugače. Mogoče ne. Sta pa oba legitimna. Samoidentifikacija je osnova in naj bi bila človekova pravica. Pri nas se nedo vrši.

2017 **Lea Aymard**

Lea Aymard: "Nož, ki nam grozi, ne napada vedno od zunaj, ampak tudi od znotraj."

Ko se ne organizacij_ke ne upravlja_e, ali bi rada govorila na danešnjem dogodku, sem razmišljala, da imam sploh kaj za povedati oziroma, da sem sploh legitimna za tak dogodek. Konec koncev ne ne nihče ni poskušal ubiti in (poznam na les) ne poznam direktno nobene osebe, ki bi bila zaradi tega tragično usodo. Zato se mi je, da sigurno obstajajo ljudi, ki imajo, žal, vec za povedat o tem kot jaz. Sem tovrstno sploh kaj tujec? Ne, nisem. Nisem tudi cis-heteroseksualna oseba. Ne, nisem tudi bila prisotna zato, da jim pomagam govorit.

In sem začela se spominjati... Takoj po prvem udarcu, ko sem razumela, da sem trans bežala v da tega ne bo nikoli pomembno je sledil drug udarcu, ko sem odkrila kakšnega nasilja so deležne transspolne osebe. Spomnila sem se občutka, ko sem zaslišala besedo transspolnosti, ko sem bila _i_ptimarna_i, tega leta. Dolila sem obutek, da sem se kar nenekrat znašla sredi nevidne vojne, kjer sem postala ena od tarč. Sicer sem vedno bila je ta vojna dalec od mene. Spala sem, da se je bom nekako izogibala. Sklepala sem, da je Slovenija relativno varna. Se vedno mislim tako, vsaj kar se umorov tiče.

Sicer pa sem med tranzicijo kot trans ženska odkrila, da koneine nasilja obstajajo prav povsod. Seveda sem vedno mvarje v transspolnosti da transspolnih oseb nima meja in v določenih situacijah lahko izbruhnejo povod in ze zaključka z tragičnim dogodkom. Mislim.

Med tranzicijo sem začela razmišljati. Medtem, ko sem se feminizirala sem bila eno obodoje nekaj vmes: androgina bi lako rekla. Takrat ljudje niso pregozvali mojega spola na prvi pogled in sem vedno obutila sto manjši agresij na dan. Takrat sem izkusila vsakodnevni pritisk do pogleda na mojem hrbtu, jezne grimase ljudi na cesti. Ob ali proti mojem obutku sem opazila kako obutljive sta ptvi v naši družbi spolna identiteta in kako agresivni se lo ljudi pojavi, ko me niso mogli predalčat. Za kratek čas enega leta sem lahko izkusila, ke nebinarne osebe doživljajo ves čas. Kmalu sem čakala, da sem lako tiho nadrevolu v tranzicij da sem lahko iks ven iz tega obdobja saj je bilo zame izjemno naporno.

Toraj, ko sem začela »pasati« tolika, da se ljudje brali kot ženska, sem mislila, da je mojega trpljenja konec. Mislila sem, da bom lahko spet živela v skoraj prilačakovaj družbe in se izogibala agresiji, jeze, nenavarnega nespoštovanja. In dejansko sem opazila, da v vsakodnevni situaciji lahko tako tudi bom. Spet so se mi ljudje v trgovinah nasmehnili, bili prijazni z menoj in nehali so gledati za menoj, ko sem hodila na cesto.

Zelo hitro sem dojela, da sem stopila iz enega farafola na drugega, saj sem brez dokumentov, ki bi ordnalo da spol in tako predstavljam ze vejko grozitvo za ljudi, saj imajo obutek, da sle bo prevarl_a. Cepraw ko se mi videlo, da sem bila med spol se je spročilo nekaj reakcij jeze in agresije pri ljudeh, ampak niič v primerjavi z jezo, ki so ji čutili, ko so nakradno odkrili, da im je ob rojstnu bil pripisan moški spol.

Naučila sem se torej živiti z zavedanjem, da lahko vsak trenutek v nevarnosti. Naučila sem se ti ven. se veseliti, se zabljubiti, s konstatnno grozbno, da se ob slabem trenutku in z napačno osebo lahko takoj spročilo nasilja.

S časom sem ugotovila, da us umori za transspolne osebe en naraven ritem v letu kot so letni časi za ljudi. Vedno mi je bilo teško prebrati Clarke, ki govoriv o umorih transspolnih oseb, ki marsikdaj niti ne spotlujejo identitet žrtev.

Ob branju sem se začela spraševati, od kod izvirajo korenine tega sovratva. Zdelo se mi je, da obstajajo sicer dokaj enostavni razlogi: transfobija in homofobija, ki temelijta na napačnih predstavah o spolu v zahodni družbi. Ta pravi prvič, da je spol enoten in dokončno ali binaren, ter da neheteroseksualni odnosi niso naravni.

To so pravila, ki so tolko ukoreninjena, da veljajo kot naravna dejstva. Ki niso vredna debate kaj šele kritičnih vidikov. Sam obstoj transspolnih oseb je direktno napad na temelje, ki regulirajo naše, kako se ljudje identificirajo, obključujoč kot osebe in kako navijano medsebojno interakcije v družbi. Kdor kritizira ta pravila napada družbo. Posledčno zato transspolne osebe predstavljajo »tujce«, ki jim lahko nemoralno in nevarno ose. Viz_e claim_ce LGBTIQ skupnosti so lahko tarča diskriminacije, nebele trans ženske pa so nalojnoj izpostavljene vsem možnim izbruhom nasilja.

Ampak jaz tega nisem doživela v takih mejah, torej kako bi govorila o tem? Verjetno sem hotela gostitelja delat za nekoga, kdo ima transspolnostno izkušnjo. Ki lahko sem obdržala sluižno, kar ne kategorizira avtomatsko v zgornji del statistike »na varnem« v primerjavi z manj srečnimi trans osebami, ki so v mnogo slabšem položaju zaradi drugih radojev (barve kože, socialni sloj, izobrazba, zdravstveno stanje...) Raj imam torej v svojih izkušnjah, ki me povezuje z bravno?

Sicer ne je ničkolikšno, da ne bi prevzela vloge govorilke in da sem zratraj tranzicije doživela velko lepih stvari, je bila gotovo moje tranzicije gotovo izjuo oziroma stalna skrb kako prepričati, da ne bi izgubila vsega statusa, spoštovanja, poduha, varnosti, dravnih pravic in predvsem pravice do izbire. Ker transspolne osebe imamo to skupno izkušnjo, da lahko izgubimo vse ... celo življenje.

Zdaj razmišljam o vsem, kar počnem. O vsem, kar govorim in kako se obnašam. Kam grem in kako, s kom. Naučila sem se, da ne bi bilo kako me drugi vidlja, da vam lahko ocenila ali sem potencialno v nevarnosti ali ne. Ali si lahko privoščim biti to, kar sem ali me pustim v miru.

In medtem, ko sem razmišljala kako srečo imam, da me se ni nihče sprval name, sem se začela spominjati vsega, kar sem doživela od tranzicije naprej kot trans ženska. Spomnila sem se te neštetih situacij, ko sem čutila surrišje pogledov, slišala sovražni govor in bila tarča agresivnega obnašanja.

Spomnila sem se, da sem v bistvu že bila v situaciji, ko sem reka ne in nisem bila slišana, ko sem se ustrašila osel, ker so mi fizično ali psihično grozile. Nisem vedla kako reagirat, ko so ljudje, ki so bili v poziciji moči namignili, da sem perverzna, indecentna, nemoralna.

Spomnila sem se dilleme za srečanje z moškim. Ko sem se morala razkriti ce sem hotela zmanjšati verjetnost za agresijo ampak se s tem odpovedala sanjam snormalnega- odnosa moški/ženska. Ne želim se kaj prevel spominjati kako sem se zadrjij trenutka ko sem bila agresivno napadena.

Ampak se vedno se nisem počutila dovolj legitimna, da bi danes govorila tukaj. Ne glede na to, kar sem doživela sem te vedno živa in sreča na razliko od žrtev. Ki se jih spominjamo danes. In mečtam, ko sem razmišljala o teh situacijah, kjer sem bila v nevarnosti sem se spomnila, da sem zaradi ponotranje transfobije hotela sebe ubiti.

Ob teh mislih sem se sprašovala kolko transspolnih oseb narediš samoror in ugotovila, da za trideset ljudi ugotovila, tovolko umorov. In naši, kako razmišljajo o tem je, da je najbolj upsešen morilec trans osebe bivšo drušba, ki preko tisoč dnevnih interakcij ljudmi trans osebe, da se sami sebe spremenijamo. Ce bi seznam imen, ki ga bomo danes brale_i vključile_i le samomore, bi seznam gotovo bil le velko bolj zaskrbljujoč, kot je že.

In v tem trenutku sem končno dobila odgovor na svoje vprašanje: to je moje mesto danes, ker te ni drugega, sem prevzela napad lastnega morilca v sebi. Ta Ocwik, ki dobi moč in postane bolj neverjetno vsakič, ko doživim sovražni govor, nespoštovanje, stalen strah. Nęgovo žrtev poznam. Zelo blizu mi je. To sem jaz. In velko moji prijatelji_ce...

Lahko bi govorila kako preprečiti nasilje do transspolnih oseb v družbi ampak se mi zdi, da bi bilo naprej treba popolnoma spremeniti družbo. Zato bi rada poudarila, da bo velik korak narejen že, ce se nam uspre varovati pred samimi sebi, zavad vse ponotranjene transfobije, ki nam jo vsiljuje družba.

Noč, ki nam grozi, ne napada vedno od zunaj ampak tudi od znotraj. V vsakem primeru je treba stati pred grozo in močno držati skupaj. Treba je se spomniti in izvoliti imena, ki so bila zbrisana ali zankana. Treba se je zavedati, da vsaka trans oseba, ki pade_je in razleg vek zakaj iskati pot do sreče in miru en razlog vek zakaj se moramo sama_i spodstovati in čuvati. Ker nas noben drug ne bo varovalo, ce se ne bomo sama_i in ne bomo varovale_i drug druge_ga.

Zato je dan spomnivu na žrtve transfobije tako pomemben. Ker se trbuhom pokloniamo s častjo in dostojanstvom. Naj živijo v naših srcih za vedno. Naj se naziši spročilo: nasilje nas transspolnimi osebami je zločin in nima nikoli nobenega opravičila. Naj se vsi umjemo in spostujemo. Naj solidarnost in ljubezen premagata sovratvo: v nas in okrog nas.

2017 **Filip Vurnik**

Filip Vurnik: "Ta predstava o meni mi škodi"

Sestra

Ne morete vedeti.
Ne morete razumeti.
Ne morete razumeti
ujetosti v predstavi,
ki mi je dana.
Saj ste ve tudi
del predstave nekaja.
Drušbe. Starševi.
Cishetonormativnosti.
„Ah, saj je samo šala".
Ta predstava o meni
mi škodi.
Tekmuje z mano.
Želi zmagati in
zdi se,
da ji uspeva.
Ko jej nekaj rečem,
kot mama,
Ker ni tako "zoprna",
kot jaz.
Ker ne "šali s tem spolom".
Ker ne povzroča žalovanja
za otrokom.
Ker ne vrši občutka,
da je hujša, kot smrt
oroka.
Jaz sem pravo naspotrio.
In predstava mene
je bolj ljubljena.
Ampak pozabljena,
ona nima mesta,
mrčajoča, čustvena,
velke krvi, spomnov,
je samo ideja,
ki se je rodila
na ati dan kot jaz,
na deževni dan,
maja '94.
Ampak jaz sem zrastel
v predstavo je ostala
enaka.

In ko sem vam rekel
nel, ko sem vam
rekel nel,
ko sem vam razložil,
da se ne ujemam
z normo,
sem se vam
zagabil. Vas prizadel.
Ideja pa vam toliš in
se mi reči.
Ražl se in
ker jo imate rajši.
Ker ve, da jo imate
rajši.
Ker je ona prvi otrok,
ne jaz.
Jaz sem ostanek,
prevesi nerešen
za vaš um.
Pa vendar vstanem
vsako jutro
in skam črta zaj
in vendar jem zajtrk
in pijem vodo in
govorim ljudem,
da jih imam rad in
oni mene.
In vi,
boste kmalu dojele,
da me ne vidite,
zaradi predstave mene.
Kolko časa
še potrebujete, da
dojamete,
da vam vsi
vstanem
vsako nakodno dneva
in da bi bilo brez vje
nič
tako
preklemano
lažje?

#transpekitive 2018

Izbor osebnih govorjic in pogledov trans sveta

2018

Zavod TransAkcija

Trans Zenske ob 8. marcu: "Trans Ženske smo tudi ženske"

S mnenje: skoraj vsi transspolni ljudje

V marec mesecu smo ob dnevu žen, ki pa nemalokrat spominjajo na strukturno, politično in ekonomsko neenakost žensk v primerjavi z moškimi, ob dnevu boja za enakost delovnega časa, enakopravno politično udeležbo in pravicami, ob dnevu boja za enakopravno izobraževanje in ob dnevu boja za enakopravno zdravstveno varstvo, v javnosti govorili o ženskah.

Ker ne v javnosti, ampak v ozadju ostajajo ženske, ki so bile ob rojstvu označene za moške, ker ne govorijo o tem, da so ženske, ki so bile ob rojstvu označene za moške, prav tako tudi

#transpektive 2019

Izbor osebnih zgodb in pogledov trans oseb

2019 **Lea Aymard**

Lea Aymard: "Spodnje hlačke za trans feminine osebe obstajajo in so seksi!"

Poznate tucking? ali zakaj Carmen Liu ženi, da se počutite vredne

"Kaj si želiš za rojstni dan?" me je nekaj tednov nazaj vprašal moj partner. Ponavadi nikoli ne vem. Letos pa sem takoj pomislila na ilustracijo od Carmen Liu. "Spodnje hlačke!" sem odgovorila.

Ker me dobro poznа in ve, kako sem disforična glede svojih genitalij, je dvignil pogled, da preveri, če je dobro slišal. Razložila sem mu, da sem na Facebooku zasledila clanek, ki je napovedoval prvo linijo spodnjega perila za trans feminine osebe, in da bi jih rada poskusila.

Ko sem se začela v javnosti predstavljati kot ženska, me je namreč zelo skrbelo, da so genitalije oporečne pod oblekami. Čeprav konkretno nisem vedela, kaj počnite tuka raska related, ki leti skozi ameriško nebo; prepričana sem bila, da je samo vprašanje časa, kdaj me bo nekdo "razkril". Dolgo sem iskala rešitev, ko sem prvič slišala za tucking.

Tucking je metoda, ki jo prakticirajo AMAB osebe (osebe, ki jim je bil ob rojstvu pripisan moški spol), da genitalije ne vidijo/čutijo pod oblekami. Tucking je lahko pomembna stvar, ne le osebe lažje "pass-ati" ali/in za lajšanje spolne disforije. Nekatere trans ženske tuck-ajo vsak dan, nekatere občasno, seveda pa nekatere AMAB trans osebe tudi ne čutijo potrebe po tucking-u.

Najbolj poznan način tucking-a je naslednji: penis se povleče nazaj med nogami proti anusu, hkrati pa se testise potisne v dimeljski kanal.

Nemesto te tehnike pol ga tehnike nekatere osebe uporabljajo tudi posebno, tesno spodnje perilo ali celo hlačke z posebnim depom. Prešibkala sem vec metod, ki vključujejo tesne hlačke, medicinski trak in druge zanimive pripomočke. Z male pričakovanja sem prišla do zaključka, da ni je oblajal dobrega rezultata, ali pa sem lahko nosila vec vrst obleк in hlač. "Juhu," sem se vesella "končno bom lahko nosila vse obleke, hlače in kopalke, ki jih želim! Pozor, plaža, prihajam!"

To je zadnje, kar sem mislila, preden sem prvič dejansko poskusila tucking za občajen delovni dan. Ze po nekaj poskusih sem izgubila precej navdušenja in drastično znižala svoja pričakovanja. Tekom dne, ko je zadeva mocno zatisnjena (da se nič ne vidi) pa ti ur je prekmalu precej slaba ali se celo ustvari, kar je lahko tudi nevarno. Drugo, sedeti/ poležati bolj kot hudič. Kot treže, projekt WC izgleda kot izkopavanje mumije, katero morati potem tudi zaviti nazaj. Nisem še odkrila metode ali pripomočka, ki bi bio ceneja urah gibanja zanesljiv, hitar, enostaven, varen in nebolеč, kaj šele estetski.

Lahko bi nadaljevala, ampak mislim, da ste dojele...i bistvo. Kadar je bilo treba, sem tuck-ala, ampak ce je bilo le mogoče, sem se temu izogibala. Kasneje sem iskala tudi poseben dizajn spodnjih hlač za trans ženske, ampak so bili takšni izdelki dragi, hkrati pa so na slikah izgledali zelo slabo.

Obupala sem in se sprijaznila z dejstvom, da optimalna rešitev za moj problem ne obstaja. Zato sem se na začetku marca zelo razveselila, ko sem zasedla ta clanek : Transgender lingerie designer Carmen Liu debuts first kinky collection, Carmen Liu je ustvarila linijo spodnjega perila za trans feminine osebe in tem obogatila ponudbo na trgu za boljšo rešitev. Ki nasluja kompleksnost potreb trans feminiih oseb za tricima in cisspolno nenormativnih oseb, se je Carmen odločila ponesti glas trans žensk v ono izmed najbolje varovanih in binarnih delov mode industrije – spodnje perilo. Njene moderne revije v tem kontekstu ocitno pomenе vidnosti trans feminiih oseb v skupno londonskega tedna mode. To pa ji nedvomno eden izmed pogumnih korakov do normalizacije transspolnih teles v družbi.

Seveda pa take pogumne poteze nikoli niso brez reakcij. Slovita Instagram-ka, kot pod vodstvom trans-izključujoče radikalne lezbične feministke Julie Long se je zbrala pred stavbo, kjer je Carmen Liu predstavljala prvo kolekcijo spodnjega perila za transspolne ženske. Skupina sicer ni posebej zmotila dogodka, ostale_i so namreč na cesti, kjer so mahale_i z različnimi žaljivimi slogani, kot so: "Seksi spodnje hlačke ne se spremenijo v ženske" in "To je biologija".

To da osebe, ki se snoje na feministe, protestirajo zaradi modne revije, mi je precej smešno in absurdno, pa tudi zalostno. Ampak če lahko s podporo teh izdelkov nagnjem nekaj ljudi, ki si mislijo, da ladjed mojih genitalij dobiva med spoje, je moj dan že uspešen. Naj se torej ve: spodnje hlačke za trans feminine osebe obstajajo in so seksi!

P.S. Aja, za tiste, ki se sprašujete – ja, imej dragi mi jih je na koncu kupil za darilo.

2019 **Linn Julian Koletnik**

Linn Julian Koletnik: "Me_i vemo, da so vsi spoli resnični"

Približno 100 držav, 400+ udeleženk_ce, koliko pa spolov?

V drugi polovici marca je v Te Whanganui-a-Tara Wellington, Aotearoa New Zealand, potekala 28. svetovna LGBTIQ+ konferenca organizacije ILGA World. Konference sem se v imenu Zavoda TransAkcija udeležil Linn.

Od prvega srečanja s soudeleženkami_ci iz recepcijі hotela je bilo jasno, da bo dogodek zelo drugačen od evropskih LGBTIQ+ konferenc. Ki sem jih navajen. Od prihoda v recepcijo do zadnjih objemov v slovo sem bil namreč del množice skoraj neznanih nam neznanih oseb, ki so identificirali kot tretji spol, nebinarne osebe, ki izvirajo iz dežav Samoa, Aotearoa Samoa ali pa živijo v Samoan diasporah, ena večjih je prav na Novi Zelandiji. Fa'afafine osebam je bil ob pripisan moški spol, vendar prevzemajo spolne vloge, ki so dodeljene normativno videne kot ženstvene in maskuline. Njihovi spolni izrazi so raznoliki, skoraj vse_ja pa za ustesi ali v laseh nosijo cvetnice.

Tekom predkonferenčnega srečanja na temo spolnega dela, natančneje pri predstavitvenem krogu, kjer smo vse_i povedale_i svoje ime, zaimke, od kod prihajamo in zakaj smo prav na tem srečanju, je Alex, zelo znan_a fa'afafine, povedal_a, da je ja fa'afafine ključnega pomena, da se jih na podlagi identitetnih politik ne uvršča v LGBTIQ+ akronim. Pojasnil_a je, da so fa'afafine nelocljivo povezane_i s svojo kulturo in ne prenesejo Zahodnega in anglosaksonskega definiranja spolov in spolnih identitet. Te podatke sem sicer že poznal od prej, vendar je precej drugače, ko te o kulturnih tretjih spolih beres na internetu ali pa sedиš v krugu oseb, ki so orknaj tega kar so naši beli zahodno pogojeni možgani sposobni konstruirati.

Povedano na kratko: čeprav v našem razumevanju sodijo med transspolne in/ali cisspolno nenormative osebe, se same ne definirajo tako, zase ne uporabljajo podobnih besed za opisovanje svojih identitet in menijo, da ne sodijo v kratico LGBTIQ+. Prav to = naše razumevanje – se moramo naučiti preseči. Ker je prav to razumevanje nelocljivo povezano z dejstvom, da smo bele osebe in živimo v Zahodnih kulturah.

Teden dni po konferenci me je sestrična vprašala, kaj je bil zame vrhunec konference v kontekstu uvidov in novih razmišljanj. Takoj mi je bilo jasno, kaj bom odgovoril. Dejstvo, da kot bele osebe, spoli, ki smo iz Zahodnega sveta, sami ampak tudi sicer, ne moremo doumeti spolov, kot jih cutijo in živijo nebele osebe, predvsem nebele osebe, ki (ovaj) spol osmišljo v (ovaj) kulturi. Le bednо z razdaljo lahko začutimo velicino in raznolikost njihovih načinov izražanja samih sebe. In prav ta bližina razdalje in prisotnost neotipljivega je tisto, kar je zame bila najbolj dragocena izkušnja s celotne konference. Gocaginje pač ne more nadomestiti neponovljivih utelesenih izkušenj. Vem, vem, tole se bere že precej podivljano, ampak izkušnja v tako kranimi, 'čistimi' in iskrenimi ljudmi, ki vsak dan ne samo govorijo ampak tudi živijo in izrabljajo spotovanjem negujeno svojo kulturo, in posledično tudi soljudi, je pač treba opisat, kot je bilo. Kljub razlikam imamo namreč tudi podobnosti, ki jih aktivizem in kontekst ustvarjata v katerih živimo, nas prepričuje, da nismo legitimne_i. Ampak me_i vemo, da so vsi spoli resnični.

2019 **Martin Gramc**

Martin Gramc: "Tako kot bi moralo biti vsak dan"

"Ponosen Transbalkan" – osebna izkušnja s Transpozij_uma in marša

Ko sta me Evan in Lion povprašal_a, ali bi želela sodelovati na Transpozij_umu, sem brez oklevanja rekla da. Predvsem zato ker gre za povezovanje in sodelovanje transspolnih, nebinarnih in interspolnih oseb pod enim strokovnim dežnikom skupne dražve. Takšna povezovanja so zelo pomembna, ker živimo v podobni družbeno-kulturni in specifičnih kontekstih, kjer ljudi aktivizem in kontekst transspolnega in interspolnega aktivizma v ZDA in Zahodni Evropi ne more pojasniti.

Sicer nisem prevel pričakovala od seminarja, ker sem si mislila, da bo to le se eden izmed mnogih LGBT+ seminarjev, ki sem se jih že udeležil v preteklosti. Ampak moja pričakovanja so bila presežena. V prvi vrsti zaradi pogovorov, ki so se razvili. Najbolj mi je bilo ali v spomnu tisti o toksični moškosti ki je v vseh možnih vidikov prepažal naše razumevanje patriarhata, mizoginije in nasih lastnih izkušenj. Da o ljudeh ne govorim. Ven vem, kaj sem bila nazadnje v prostoru s toliko transpolnimi, interspolnimi in nebinarnimi ljudmi; presunjeno in hkrati zelo domačo. Tako bi moralo biti vsak dan, če svet ne bi delovал po principu binarnega sistema.

Potem je prišel Trans-Inter Marš, in to je bilo eno izmed največjih presenečenj, saj sploh nisem načrtovala, da bom ena izmed govornic_ov, dokler me dan prej Eli ni povprašal, ali bi preverila prevod manifesta. In sem ga. Naslednja stvar, ki se je spomnim, sem jaz na podju in vsem tistim ljudem v pomenu boja proti faširmu in transfobiji. Počutila sem se zelo navdihnjeno in pozitivno. Sploh, ko sem videla solze na obrazih ljudi, s katerimi smo se družila v pretekлih treh dneh in koliko jim pomeni ta dogodek. Neverjetno lep občutek. Za konec naj samo omenim, da sem Transpozij_um zaključila na plesnem podju in vse_i ki so bil_a tam, vedo, da je bilo divje, in že želite izvedeti socne podrobnosti, me kar poculajte za rokav in z veseljem vam povem, kaj se zgodilo. Tolko o mojih vtisih iz mojega prvega Transpozij_uma.

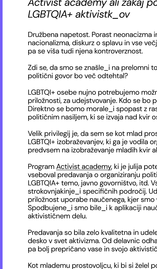

2019 **Nuka Horvat**

Nuka Horvat: "Zdi se, da smo se znašle_i na prelomni točki"

Activist academy ali zakaj potrebujemo izobraževanja LGBTQIA+ aktivistk_ov

Drušbena napetost. Porast neonacizma in radikalnega, populističnega nacionalizma, diskurz o spletu in vse večja vidnost LGBTQIA+ skupnosti, s katero pa se vsta tudi njena kontroverznost.

Zdi se, da smo se znašle_i na prelomni točki. Kam bo zanihala tehtnica, kateri politični gonor bo vel odtehtal?

LGBTQI+ osebe nujno potrebujemo možnosti izobraževanja o aktivizmu in nove priložnosti za udejstvovanje. Kdo se bo postavil za nas, če ne me_i, same_ji? Direktno se bomo morale_i spopast z rastoče grozečo konzervativnih idej in političnih naslijem, ki se izvaja nad kvir osebami.

Velik prilevgej je, da sem se kot mlad prostovoljec smel udeležiti enega izmed LGBTQI+ izobraževanj, ki ga julija potekal v Coimbri na Portugalskem, je vseboval predavanja o organizaciju političnih kampanj, ustvarjanju delavnic z LGBTQIA+ temo, javno govorništvo, itd. Vse delavnice so vodile_i strokovnjakinje_i specifičnih področij. Udeležence_i smo imele_i po le-teh priložnost uporabe naučenega, kjer smo v eklipsk skupaj ustvarjale_i projekte. Spodbujene_i smo bile_i k aplikaciji naučenega pri raznem dejanskem aktivističnem delu.

Predavanja so bila zelo kvalitetna in udeležencam_cem ponudila odskočno desko v svet aktivizma. Od delavnic odhajam poln novih idej in znanj, počutim se pa bolj pripravljno vase in svojo aktivistično pot kot kadarkoli do zdaj.

Kot mlademu prostovoljcu, ki bi si želel po svojih najbolјših močeh bojevati z nevidnostjo LGBTQIA+ oseb v Sloveniji, mi je neizmerno pomagala sprememba perspektive – kar naenkrat sem imel stik z mladimi aktivisti/ami_ij iz cele Evrope in še širše. Skoraj neresnično je bilo hkrati poslušati o razmerah na Nizozemskem in v Rusiji.

Z drugimi udeleženci smo ustvarile_i nove povezave – tako individualne, kot med svojimi organizacijami. Spletle_i smo prijateljske vezi in izmenjale_i izkušnje, navete in znanja. Osebe, s katerimi sem sodeloval na akademiji, so nova generacija aktivistk in aktivistov, ki bo poskušala spremeniti svet. Pomlajen svet, kar so to kratane osebe, ki jim v tem zapodohnja zaupam in se veselim dela, ki nas že čaka. Ta misel mi odzvanja kot najpomembnejši vitis Aktivist academy.

#transpektive 2020

Izbor osebnih zgodb in pogledov trans oseb

2020 **Tzhopek**

Tzophek: "Previdno sivi samorog razpira mavrična krila"

Sivi samorog

Nekega dne zaljubil se je v sivega samoroga.
skritega v senci, zlitega v množici povprečja,
ekscentričnost njegova bila mu je droga.
nalel je tisto pravo, bila je ljubezen najvecja.

Sivi samorog nudil dudvi je mnoštvo,
bil je nenavaden, unikaten, magično caroben,
a vendar v njem je bil nemir, bridek in tih,
lahko zanetil je prepir ali le žalosten zavzdih.

Spoznal je, da sivi samorog drugačen postaja.
zdaj se vedno tava v temi in išče barve svoje,
četudi zarju sonček upanja ostaja.
on ve, da usoda krojí nevarne kroje.

Kaj bo, če sivi samorog razpira mavrična krila in odletí?
Šediti mogel mu ne bo – dejstvo, ki ga žalosti.

Previdno sivi samorog razpira mavrična krila,
pogleduje nazaj k njemu in se čez ramo ozira.

Naj poleti, sivi samorog, v nov svet baviti,
ta kamor vleče ga srce, v krik zmagovití,
ali naj ostane, prepusti se spet sivini,
za voljo njega, njiju, da ubežita strašni bolečini?

2020 **Lea Aymard**

Lea Aymard: "Nisem pan, ker bila spolno slepa"

"Sem pan, ker vidim ljudi"

Včasih občutim metuljčke v trebuhu.
Sicer vem,
da so metuljčki
pri drugih bolj zbirčni,
Moji pa priznam,
živijo samostojno življenje.

Letijo lahko na vse rože,
ki jim dajo dovoljenje za pristanek.
Barva rož jim je zarimiva
a ne tako pomemba.
Rože so rože.
Roza ali modre.
Ampak tudi rumene, zelene, rdeče...

Moji metuljčki
se nikoli ne upirajo ljubezni
glede na spol, starost, raso,
obliko telesa ali druge lastnosti.
Kar ne pomeni,
da povzoč gredo!
Redko in počasi pridejo,
in niso navzo za poroko.
Pridejo samo za nežne rože,
kjer lahko ostanejo celo življenje.

Pan sem, ker ne dovolim,
da se me daje v stroge okvire.
Zaupam srcu
in zakonom narave,
pa ne tistim,
ki jih je določil
En kup zafrustriranih penisov.

Pan sem, ker ne sodim cloveka.
Ne pripišem v srce oseb ničesar,
kar si same,_i ne želijo.
Nisem Pan,
ker bi bila spolno slepa.
Nasprotno,
sem Pan,
ker vidim ljudi.
Brez oči, ki nam jih vsiljuje družba.

2020 **Tina Šmid**

Tina Šmid: "Odmisli jih!"

Marsikdo v trans skupnosti se je pri športu že srečal z neprijetnimi občutki, pa naj bo zaradi neprimernega obnašanja sotekmovalk_cev, javnosti, zaradi športnih zvez in njihovih pravil ali pa zaradi športne opreme, ki se jo pri določenem športu potrebuje.

Ogromno oseb iz trans skupnosti ima največjo težavo s plavanjem, ki nas "najbolj razgali" in kjer je zaradi različnosti moških in ženskih kopalk obutek neprijemosti še toliko večji. Največkat se pri plavanju tako pri maskulinih kot pri femininih osebah težava vidi v gornjem delu. Ker na večini bazenov ne pustijo imeti plavalnih majic, ki bi skrile detajle, ki si jih same_i ne želimo pokazati, je za marsikoga to največji razlog opuščanja tega športa. V nasprotju s spodnjim se da ta del velko lažje prekriti – tako za feminine kot maskuline obstajajo ohlapne kopalke, ki so rešitev za vse, ki nam klasične kopalke ne odgovarjajo. Sama sem v ženskih kopalkah prvič plavala prejšnje leto v morju, kar je bil zame velik korak. Vedno sem namreč imela težave s tem ko, si bi bodo mislile_i druge_i, sploh ker se nisem na hormonih in posledično tudi nisem imela nobenih operacij.

Mesec dni pred tem se mi je zgodila teža poškodba na roki, zaradi katere sem po operaciji potrebovala rehabilitacijo in radične vaje – tudi v vodi – za kar pa sem vedela da mi bo neprijetno zaradi izbire kopalk.

Odločila sem se, da bom torej plavala septembra v morju v Portorožu, ko sem bila tam na filmskem festivalu FSF. Izkazalo se je, da mi je to prišlo zelo prav pri grajenju samozavesti pri nošenju ženskih kopalk. Približno 14 dni kasneje je prišel čas, ko je bilo treba iti prvič v manjši bazen, poln ljudi.

Že ko sem prišla na predstavitev me je zadoščena oseba direktno napotila na moški del, sama pa sem se v tistem trenutku "zdramila" (Ge lahko tako rečem) in sem takoj odvrnila: "Aha potem je ženski del na levo." Oseba me je zmedeno pogledala, ker ni vedela, kako reagirati. Bila je kar malo v šoku.

Odšla sem v ženski predel, ki je bil resnični neprijeten: dve manjši kabini in en vecji prostor. Seveda nisem imela poguma, da bi se preoblekla v kopalnico, kjer bi zato sem počakala na kabino. Ko sem le prišla v skupni del sem opazila prve poglede, ampak sem si rekla: »Odmisli jih!« in je bilo velko lažje (tri leta nazaj tega ne bi mogla narediti). Hitro pod tuš in nato najbolj grozen del – BAZEN!!! =O neee,« sem si mislila. Ko sem dala brisačo na stran sem bila seveda vsa razkrita v ženskih kopalkah in sem dobila nekaj neprijetnih pogledov, ki pa so se hitro nehali.

To prakso sem morala ponoviti kar nekajkrat, da ob koncu moje rehabilitacije v bazenu le nisem vec prejemala tistih čudnih pogledov. Srečo sem imela, da je bila tam tudi medicinska sestra moje osebne zdravnice zaradi drugačnih težav z roko.

Kar hočem povedati je – tudi če vam je neprijetno, pojdite z neko osebo ali skupino, ki jim zaupate in bo lažje. Sama sem tudi preko drugih delov rehabilitacije spoznala nekaj oseb, s katerimi smo bile_i nato skupaj v bazenu in je bilo vse nekoliko lažje.

Ljudi je preprosto treba navaditi in se bodo tudi druge_i navadile_i, le vztrajati je treba – tudi takrat, ko nam je težko ali smo v neprijetni situaciji.

Kot primer lahko dam svoje situacije – trenutno sem v Glasgowu na Škotskem, kjer izvajam program za trans skupnost v Glasgowu in obvezno in ena izmed aktivnosti, ki jih želimo imeti, je plavanje v zasebnem bazenu. Ob sestanku z vodjo bazena mi je ta povedala, da je izredno navdušena, da se taksni projekti odvijajo in da si sama zelo želi vpeljati trans ženske v plavanje, namenjeno samo ženskam, kar me je popolnoma presenetilo in zelo razveselilo.

Kot sem že prej zapisala: treba je vztrajati in nas bodo sprejele_i taksne, kot si želimo biti, a pot ne bo lahka.

2020 **Lea Aymard**

Lea Aymard: "Dediščina parade je opeka, ne poljub."

V soboto, 12. 9. 2020, se je v Slovenji Gradcu odvila prva pionirska parada ponosa na Koroškem in prva izven večjega mesta Slovenije, torej Ljubljane in Maribora. Parado ponosa je organiziral zavod Koroška Pride.

Med govorkami_ci kulturno-političnega programa je bila tudi aktivistka TransAkcije Lea Aymard, katere govor predstavlja tokratno Transpektivo.

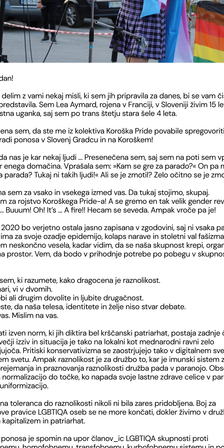

Dober dan!

Preden delim z vami nekaj misli, ki sem jih pripravila za dnes, bi se vam cisto na kratko predstavila. Sem Lea Aymard, rojena v Franciji, v Sloveniji živim 15 let. Kar je evojevrstna uganka, saj sem po trans štetju stara šele 4 leta.

Počaščena sem, da ste me iz kolektiva Koroška Pride povabile spregovoriti na prvi paradi ponosa v Slovenj Gradcu in na Koroškem!

Vidim, da nas je kar nekaj ljudi ... Presenečena sem, saj sem na poti sem vprašala za smer enega domačina. Vprašala sem: «Kam se gre za parado?» On pa meni: «Kakšna parada? Tukaj ni takih ljudi!» Ali se je zmotil? Zelo očitno se je zmotil!

Hvaležna sem za vsako in vsekega izmed vas. Da tukaj stojimo, skupaj. Čestitam za rojstvo Koroškega Pride-a! A se gremo en tak velik gender reveal party? ... Buuum! Oh! It's ... A fire!! Hecam se seveda. Ampak vroče pa je!

Parada 2020 bo verjetno ostala jasno zapisana v zgodovini, saj ni vsaka parada taka, ki ima za svoje stojite tukaj kljub vsemu seksizmu, homo, bi, trans, in lesbofobiji, rasizmu, fatfobiji, ableismu in ostalim nagravžnim izkušnjam, ki ste jih doživele_i.

Izjemen brazov in hvala vsem, ki delate, vsak dan, ne samo zase, ampak tudi za druge. Hvala za vaš čas, energijo, predanost. Za prepričanje, organizacijo, emaile, fotke, preseganje sebe. Tukaj v Slovenj Gradcu in na Koroškem, v Ljubljani, Mariboru in vseh ostalih krajih v Sloveniji.

V imenu trans kvir ženske, mamice, sopihe delavke, osebe z depresijo, ki sem se sem pripeljala iz Ljubljane, vidim vas.

Hvala vsem prebivalkam in prebivalcem Slovenj Gradca in Koroške, ki ste danes tukaj in želite biti del pisanja mavrične zgodovine. Postavljate se za ozemlje, kjer živite. Izkazujete dostojanstvo. Spreminjate družbo. Hvala tudi vsem, ki bi želele_i biti tukaj, ampak bi ta korak za vas bil prenevaren. Mislim na vas.

Danes je mavrična koroška skupnost dala moč in sijaj celotni skupnosti Slovenje. Obstajamo in ostajamo!

#transpektive 2021

Izbor osebnih zgodb in pogledov trans oseb

2021 **Uroš Prah**

Uroš Prah: "Moškost lahko bremeni mavž"

O neodvisnosti spolov ali "Moški sme"

Ta dejstva priznavamo vsi samoumevna.
Vse ženske so ženske.
Alma M. Karlin je bila lezbijka.
Ne menstruirajo zgolj ženske.
Samo ja pomeni ja.
Spolno delo je delo; potrebno ga je jasno razločevati od trgovanja z ljudmi.
Gospodinjsko delo je delo.
Materinstvo je delo.
Prešitvije je delo.
Vsako delo mora biti dostojno ovrednoteno.
Uravnotežena spolna razmerja v javnem življenju je potrebno uediti z zakonodajo.
Spolov in spolnih identitet je mnogo.
Nizko zgoščoblokise in niso zgolj drudnini konstrukt.
Transspolnost, nebinarnost, spolna neormativnost in interspolnost niso bolezni; patologija je drugba, ki jih ne more ne klasificirati kot bolezni.
Transspolne osebe morajo prejeti polno pravno zaščito, zakar je potrebna spremembna ustave.
Cis moški sme imeti te stvarke.
Neobvladljivo večino domačega nasilja izvajajo moški.
Skoraj vse umore zakrivijo moški.
Skoraj vsa trgovina z ljudmi je nadzorovana in izvajana s strani moških.
Moškost kot trdna, varovalna, oskrbovalna, poučevalna in bojevita narava je konstrukt.
Ta konstrukt je nasilje.
Cis moški se mora posebej potruditi razumeti te stavke.
Moškost je breme.
Za to, ki se z njim identificirajo, in za tiste, ki se ne.
Moškost lahko bremeni mavž.
Tudi moški imajo zmožnost naučiti se zaupati vase.
Zaupati vase dovolj, da v upoštevanju njihovega dostojanstva čim manj udrihad po drugih, je temelj etičnega vedenja.
Šele z razpritjem voza univerzalnosti heteronormativnega cis odnosa dveh človeških oseb bo moč začeti razvijati etično družbo.
Osebe seveda niso zgolj človeške.
Z nedovoumnim in dolgoročnim prizanajem teh dejstev pa se iziva za človeštvo v 21. stoletju šele začenjajo.

2021 **Dan Čeč**

Dan Čeč: "Drag in trans se ne izključujeta"

Drag in Trans: sestrični, ne dvojčici

Drag in trans sta dve različni stvari, čeprav se neveščemu očesu od zunaj lahko zdita podobni.

Drag je nastop. Drag persona je nekdo, kar se pretvarjal da si na odru, na poznetku, na ulici ko želiš da te ljudje vidijo. Drag je ekstravaganca in zabavništvo, neka svoja čudna vrsta aktivizma. Svoboda, v kateri si nadamo vpadljivo podobo in zabavno ime, v kateri nisi vezan nit na spol, niti na pričakovanja družbe. Bolj kot iztopati, bolje je.

Trans je identiteta. Je to kar si po duši, kar si v zasebnem življenju zase. Tudi ko te nihče ne vidi. Tudi ko odložiš bleščice in lasuje, ko si obrišeš brke in izpereš make up. Tudi ce si jih nikoli spolh ne nadanel. Trans nisi zato, da iztopal. Ni zato, da te ljudje vidijo, da nastopaš. Ni zato, da zabavaš. Seveda lahko ve to počneš, a to da si trans nima veze s tem. S svojim spolom se ne pretvarjal, in ne spreminja se s koncem nastopa.

Drag in trans se ne izključujeta. Ker sta dve različni stvari, lahko soobstajata v posameznu. Mnoge trans osebe prek drag ugotovijo, da so dejansko trans. Nekatere prevzamejo ime svojega lika, druge spet ne. Nekateri trans ljudje se začnejo ukvarjati z dragom, potem ko že ugotovijo da so trans. Morda zato, ker je to relativno bolj varen način izražanja svojega pravega spola, ali pa jim leži ta vrsta zabavništva in feljtonskega veselja v kulturi. Lahko jim tudi parodiranje prijsanaspga spola olajša disforijo, saj se vendar samo pretvarjajo.

Drag in trans skupnosti se že od nekdaj prepletata. Obe gresta nasproti cisnormativni družbi, torej se obe borita za svoj obstoj. Delita si tudi določene posameznike. Drag in trans sta dve različni zadevi, in ju ne moremo enačiti. Lahko ju gresta z roko v roko, ena z drugo, in se podpirata.

V meni se združujeta kot Dorijan Mavrični, drag kraljica, gej strižek iz Slovenije. V zasebnem življenju sem trans fant po imenu Dan, oziroma Čeč za ljudi, ki jim se nisem avt. Sem ien in sem dostikrat ne bilo, da bi se uredil vec, kot je rujno. Ko pa sem Dorijan Mavrični, je ves svet moj. Nadenem si make up, nadenem si klobuk in venček roz, in tako nastopam. Kot Dorijan sem samozavesten in ekstravaganten, vsak drug gib je grandiozen, vsaka moja beseda ima svojo melodijo. Ko hodim po mestu, me vsi opazijo, in prav je tako, saj sem veličastna pojava. Ko pa znamem klobuk in make up, pa sem spet le navaden fant, ki igra igrice, namesto da bi pisal članke, ki jih je dolžan. Sem le fant, ki pije premalo vode in poje preveč sladkorja. Ne obstajam za nikogaršnje oči, preprosto sem.

Vedno se mi bo zdelo ironično, da sem se začel ukvarjati z make upom, ko sem se začel nastopati kot moški. Da sem trans, sem vedel že prej, a me je ta oblika umetnosti in nastopanja zanimala, odkar sem vedel zanjo. In nekega dne sem se kar lotil. Narisal sem si brke in zalizce, obelekel svetlečo jakno, in gledal Evrosong s kolteljem v roki. In potem je šlo od tam naprej.

Dorijan ni za vsak dan. Z njim je veliko dela, in mi porabi veliko energije, ki pa je nimam na zalogi. Na plano ga privlečem le ob posebnih priložnostih. Vsak dan pa sem Dan, tudi ko nastopam kot Dorijan. Dan ne vzame energije, ker Dan ni nastop. Dan pač sem. Sem fant po imenu Dan, in fant bom ostal, ne glede na priložnost. Ker to sem jaz.

2021 **Lea Aymard**

Lea Aymard: "Najboljši odgovor na tradicijo sovraštva je tradicija solidarnosti in empatije"

Govor trans aktivistke na mariborski paradi ponosa 2021

Zdravo Maribor!

Danes bi se želela spomnijati prve parade ponosa v Mariboru, 29. 6. 2019, na dan SO-letnice Stonewallskega upora, saj se je zgodilo nekaj, kar se mi zdi precej simptomatično za današnjo situacijo v Sloveniji.

Parada je bila super, ampak jaz se spominjam predvsem tega, kar se zgodilo, ko je fene začel govoriti o kvir svobodi, obličen v barve mariborskega nogometnega kluba. Sama sem bila navdušena, da je reclamal znak svojega mesta in lokalnega nogometnega kluba. Meni se je zdelo genijalno, ker svetu sporoča in navijačev vada toksična maskulinost, kateri je pokazal srednji prst. Sem pa začutila, da je bila skupnost delajnja med navdušenjem in strahom.

Slučajno (ali ne) je bila skupina oseb na terasi sosednjega lokala. Po nekaj časa so se začeli oglašati. Ne bom ponovila kaj, lahko si predstavljate, če že niste bile_i tam. Grozne besede in žalive so se stopnjevale v intenziteti. Varnostniki gledaja, ampak ne oni ne policija nas niso varovali. Reneja sicer ni bilo strah oziroma to ni pokazal. Popumno je speljal svoj govor do konca. Sicer so ljudi na terasi nadaljevali s svojimi glasnimi žalivami. Pri nagovoru govoru so se žaliva nadaljevale. Na oriu nekdo reče love is love. Tam pa se provokatorji_ke derejo in nam grozijo...

V hipu sem čutila naval adrenalina. Strah ob misli, da ne stojimo zase. Strah, ker to pomeni, da so že zmagali in imajo vse pravice nad nami. Mislila sem: "Kako se bo to končalo?

Zato, ko je nekdo začel kričati nazaj na provokatorje_ke in jih prebal pregalsti, se mi je strajo od veselja. To je bil samo en glas. Osebe, ki je ne poznam. Ampak je bilo vse, kar je bilo potrebno, da se je začelo: "Nazi raus!". Nenadoma sprostim napetost, strah, frustracijo in jezo, vse naenkrat. Hitro ličem nekaj panetnega za povedati ampak vse, kar rata je: "Rhajjaagaaaaaaaaaa!".

Kriči nas nekaj in ne morejo nas preglasiti. Tako skupnost pokaže, da se zna tudi braniti, kadar se je treba. To je pride. Pride je protest. In upor. Spomin na upor v Stonewall Inu, upor pred sistemskim nasiljem, ki so ga dozivele nebojsi zatirane osebe v ameriški družbi: ženske, nebelci, trans osebe, spolne delavke_ci, queers, fags, fairys, in drugo _i, so se en večer neizprosno uprle_i policijski represiji. In upor je bil tako uspešen, da je rodil moderno gibanje za Človekove pravice LGBTIQ+ oseb.

Pogosto pozabimo, da je prvi kamen kvir in trans pravic bila v bistvu opeka. Opeka, ki je in polna dobi v glavo, ko je enkrat prevel pretepal tele prednice_ke Stonewallska opeka ni letela kot provokacija ampak kot reakcija na sistemsko nasilje do ene skupine. Zato je Stonewall postal simbol obrambe proti sistemskemu nasilju. Simbol pogama par posameznic_kov pred represijo.

Ampak moje sanje so se spremenile v nočno moro, ko naenkrat slišim: "Nehajte izivati! Jih bomo že bolj jezitl!". Gledam okrog in vidim, da organizatorje_ji pozivajo ljudi naj se ne odzivajo. To je bila pač "love is love" paranda strategija. Zaključek zgodbe pa je, da je policija prišla opisiati Renaja. Za kvir ponos na paradi ponosa. Osebam na kafiću, ki so nas vsaj pol ure zalivale s sovražnim govorom, pa se zaradi tega ni nič zgodilo.

Ta incident dve leti nazaj je dobra ilustracija današnje situacije na ravni drzave. Po travmi Covid-19 se zbujamo v drzavi, kjer piha severovzhodni veter nestropnosti in zrak je ima vonj po nevihti fašizma. Politika in družba počasi ampak vztrajno utrjujata trende nacionalizma, tradicionalizma in patriarhata. To je potencialna grožnja za zame, zate, in za vse nas, ne glede na to, kako vključene_i in varne_i se počutimo danes. Tako kot v avtoimuni bolezni, kjer levkociti napadejo svoje zdrave celice nameseto zunanjih virusov, kadar družba pozeva zaradi fašizma, napada sama sebe. Naprej napada vse, ki se ne držijo norm, norme pa nato postanejo zakon.

Zato moramo biti pripravljene_i in ni boljše pripravе kot okrepitev naše skupnosti. Nasa revolucionarna moč je lahko edino brezkompromisno povezovanje med seboj in skrb drug do drugega. Najboljši odgovor na tradicijo sovraštva je tradicija solidarnosti in empatije do najbolj zatiranih oseb. Tako sledimo korakom naših prednikov_ic.

Hvala organizatorkam_jem, da kljub vsemu vztrajate. Zame. Zate. In za nas.

2021 **Linn Julian Koletnik**

Linn Julian Koletnik: "Kvir dom ni mesto, je prostor razumevanja"

Govor trans aktivista na drugi Koroški paradi ponosa

Zdravo Koroška Pride!

Draga ekipa Koroška Pride, hvala za povabilo – v čast mi je, da mi prvi govor na paradi ponosa v Sloveniji izven Ljubljane, pri vas, v Slovenj Gradcu, na Koroškem.

Nekatere_i me poznate, nekatere_i ne, nekatere_i mislite, da me, a ma pravzaprav ne, ampak naj se predstavim; Sem Linn Julian Koletnik, vodja Zavoda TransAkcija. Pri TransAkciji počnemo mnogo stvari, ena izmed osrednjih pa je trans osebam, LGBTIQ+ skupnosti, staršem, družinam, zavarovcam_kom splošni javnosti, medijem, šolam, zdravnicam_kom in drugim na čimbolj razumljiv, dostopen, razno$k in avtentičen način prenašati sporočila potreb, obračlivo in izkušnji trans oseb v Sloveniji.

Ob prejemu povabila bili gorvoreo na današnji paradi sem takoj začel razmišljati, kako lahko to početje v skladu z našimi transfeminističnimi vrednotami vključim tudi v današnji govor. Kako lahko v govor djucim imena in misli trans in kvir oseb, ki so danes med nami, ampak brez mikrofona, ali pa jih zaradi raznoraznih razlogov tukaj ni.

Razne LGBTIQ+ osebe sem povabil, da mi v nekaj besedah podaja svoje misli in asociacije na ključne tematike današnjega parade; pravica do protesta, varen prostor in ljudje brez ksenofobije. Besede in kočtke svojega sra so prispevale_i Elio, Lea, Darian, Suzana, Adam, Evan, Živa, Ato, Katarina, Aki, Dan, Yuu, Nuka, Lev, Alenka, Mojca in Jaka. Zbrane besede in misli sem nato uredil v sledeče:

Ljubo doma; kako?

Kako dihamo svobodo v smradu diktature?
Kako ozvočimo krike naših potreb?
Kako skupnost protestira v izolaciji?
Dalec, predalec – drug od drugega in druga od druge.
Med nami –izmi, privilegiji in kapice malih ljudi.
A nata naja in upor
Vesta kako.
Vodita nas
Do prostorov –
Svobode.
Izrabarja naišč, pisanja zgodovine, kritičnih misli, premagovanja nemoči, komunikacije nestrinjanja, odgovornosti in skrbi druga za drugo in druga za drugega.
To so naše osnove, zapisane v naših barvah.
In naša osnova je tudi pravica do protesta.

Naša pravica da je tudi varen prostor.
Prijatelji_ce, dom, toplina, razumevanje, kreativnost identitet, sočutje, skupinski diskurz, LGBT skupnost, bližina, spotovanje izkušenj, ustvarjanje, aktivno poslušanje, gotovost.
Mavrično zatočišče.
Kjer odzvanjajo naša prava imena.
Kjer se skupaj uničujejo toksičnih norm.
Prostor
Odpiranja, odklepanja
In odčitka za tele in srce.
Brez skrbi,
Zadrege,
Obsojanja.
Omejevanja,
In negativnih posledic.
Kot pravica do protesta je tudi varen prostor
Temelj našega obstoja.

A kaj, ko se varen prostor redko razprostira pod ljubim domačim pragom?
Kako živeti svoje barve,
Ko ob misli na «Ljubo doma»
Na plan privrejo
Travme, nerazumevanja, nacionalizem, stiske, nastavljanja zank in arhaičnost z govejim prikušom?
Kvir dom ni mesto,
je prostor razumevanja.
Ljub dom so
Drage osebe, sreča, literatura, svoboda, fini dogodki, mir, zavetje, udobje v sebi, mačke, naše ljubezni, smeh, računalnik, neizgovorjene povezave, narava, bližina
Nalost
v naših kvir skupnostih.

Drage_i Koroška Pride, drage Lea, Zala, Anastazija, Rebeka, Zala, Nika, Lucija, Hana, Urška, Tisa, Tina, Petra, Neža;

Z in za LGBTIQ+ osebe na Koroškem želite goreč uspeh dnu, krepite pravico do protesta, ustvarjate varnejše in varne prostore ter odklapate ljub dom„ek ter v njem kvir zavetje in s tem pišete zgodovino podzelskega LGBTIQ+ gibanja v Sloveniji. Respect, hvala in moj poklon.

#transtevje 2022

Vesna Novak: "Verjetno niti nisem tako zelo trans"

Prvič, da se nekoč bojiš vseh moških, ko si transspolni. Čutil sem nelagodje in tako naprej, da je to dobrega. Svoj "coming out" sc nanašal v napisnikih letih v javnosti pomeni, da sem bil pripravljen na vse, kar se bo zgodilo. Pomagali sem morda velko negativnost in samopodrejevanja, da sem lahko sprejela, kar sem.

Zvezo so bili sveda po mašem vidiku že v otročju. Ze prvi pubertetni sem sanjal, kako zaročnico bi bilo bolj prudna. Na sirkaj sem prednikarsla mamico oman in pomenjalka oblekic ter starim in bilo doma. Zagotovo pa nikoli nisem imel nobene stake, niti OK, vsak dan sem uni ali dve zapravila na internetu, ker sem bila prepričana, da bo kmalu tudi zame bila bolj bistvena, ko bi bila tudi ženska. Dobro, je kadar sem videla kakšno lepo punco; nisem serjalna o seksu z njo. Ze v osnovni šoli sem bila v ljubezni z eno od najboljših prijateljic, ki sem ji kasneje lažala zaradi tega, ker sem bila prepričana, da bo to zelo čudno (ne vem, kaj bi bilo tedaj) nehalo prenašati. Morda sem se parkrat varje oblekla kakšna punčka, ampak nisem bila nikoli tipa za to, da, ja, morda bi bila zelo poseben pornografija na mojem rakunskem urejanju po mapah v Imeni "Moški se oblačijo" ali "Ženske se oblačijo" ali "Ženske se oblačijo" ali "Ženske se oblačijo" nedvomno vsaj enkrat v tedaj kriterij, ne?

Tako sem bila dolgo prepričana, da obsojam kriteri trans – samo normalen tip z zanimivimi vendar nedobrimi spolnimi zabloslami. Stilala sem za transspolnost, ami bila prepričana, da to ni zame. Ko sem bila 2. Gimnazije bila, bila sem trans ena bub zaš zaceba dobitnik dirigiranje. Ne vem, od kod je prišla, ampak nenadoma je bila prepričana, da bi bila lahko tudi ženska, ampak ne bi bila dobra, ker bi bila prevelika gnojna dobitnica. Ve vedno je ena ljubezen, ki ji je bila tudi ženska, ampak ne bi bila zelo dobra. Verjetno je bila, bo prešla. Ala, ne vedno je tuf! Ne ja, vsaj ne gre na oblake. Ljo, ja, bila je ena v oddelku? Ne, verjetno ne, ampak bila je kot ena.

Nekatere, j ni lahko tako prepoznati, da ste trans. Zame je bilo to huda ovira tuš sem si to prepisala, ker sem prepričala, da niti nisem tako zelo trans, ampak samo?. Zelo verjetno je bilo, da sem samo po malem trans. Ce bi si prizna, da je to nena zelo v tem, da sem zelo zelo trans, to morata vsem ostali ljudem. Morala bi povedati staršem, prijateljem, sošolcem, sošolkam, ceni. Morala bi zamajati vse, kar sem mislila, da vem o svojem spolnem in nacionalnem identitetu. Ne. Velika laž je bila vsi? "ne, verjetno nisem tako zelo trans", ker mi potem ni bilo treba storiti nič.

Morda nekateriim tako samopodrejevanje upaje. Ne vem, kako to izgleda, ker sem bila zelo srečna v tem delu. Ja, ljudje, ki jih samopodrejevanje. Ne vem, kako se počutijo, da sem trans in da sem vedno bila trans. Ste vedeli, j da ste cis tip ker ste bili v tem, ker ste bili vedno bili v tem, ker ste bili vedno bili v tem, ker ste bili vedno bili v tem, ker ste bili vedno bili v tem, ker ste bili vedno bili v tem, ker ste bili vedno bili v tem? "Ja, ampak sigurno s kakšnimi ne-sigurnostmi, kakšnimi strahovi, kakšnimi strahovi sem sicer bi vedno lahko opredila: dela sem v najvišjem (lesen) pohištvenski dlake na obrazu. To jim bo, saj sem se lahko prepričala, da pač tak nikoli ne bom hotela imeti brada in bom lahko samo lepo ohrt model. Dje pa mnoge mogoče, dobre in osebni prijatelji, ki ne bodo nikoli transspolka. Ko sem to si prisluhnila, sem bila povedala staršem in jeleka skoci: "Ne, ne, ne,

#transpektiva 2023

Zbornik prispevkov s konferenc o transpotu

2022

Tomaž Ivanšek

Lea Kyriacou: "Sem Lea in sem lesbka"

Intervju z Lea Kyriacou, ustanoviteljico in direktorico Transnacionalnega prostora na Ženskem forumu v Ljubljani

Lea Kyriacou, ustanoviteljica in direktorica Transnacionalnega prostora na Ženskem forumu v Ljubljani, je bila v preteklosti tudi predsednica Zveze lesbijk Slovenije – Mirovni inštitut. Leta 2011 ji ljubljanski mestni svet ni podelil mestne nagrade, ker je javno govorila o lesbičnem gibanju. Nagrado so ji podelili leto kasneje, ko je bila v javnosti že dovolj znana, da je bil ta korak politično sprejemljivejši. Kot pravi, je bil to eden od dokazov, da je v Sloveniji vse mogoče, kar je pozitivno. Nagrada ji ni bila pomembna, ker ni želela biti del tega sistema, ki ga ne podpira. Kot pravi, je bil to eden od dokazov, da je v Sloveniji vse mogoče, kar je pozitivno. Nagrada ji ni bila pomembna, ker ni želela biti del tega sistema, ki ga ne podpira.

Lea je v Ljubljano prišla leta 1990 kot študentka iz Nicozije, kjer je bila aktivistka v gibanju za človekove pravice. Ko je v Ljubljani ustanovila Zvezo lesbijk Slovenije – Mirovni inštitut, je bila edina, ki je javno govorila o lesbičnem gibanju